

skal ikke være uvillig til her at sige noget derom, saaledes foranlediget som jeg er. Der er saa meget mindre Grund for det ærede Medlem til at spørge, som han ved, at Venstre for nylig har udstedt sit Valg-opraab, hvori vi netop har omtalt dette Spørgsmaal og omtalt det paa en Maade, som foranledigede Dagbladet „Politiken“, der som bekendt ikke staar fjernt fra det ærede Medlem, til at udtale, at det kunde de ogsaa underskrive.

Men det slesvigske Spørgsmaal er saa stort og saa indgribende, at det ikke skader, om man repeterer Stillingen hiertil. Jeg skal da minde om, at der fra Venstres Side fra først til sidst stadig har gjort sig den Bestræbelse gældende at samle den størst mulige Enighed om dette Spørgsmaal baade her paa Rigsdagen og udenfor. Naar vi den 23. Oktober 1918 vedtog den tidnævnte Resolution om, at vort Folks Ønsker, vore Ønsker, drejede sig om en Afgørelse paa Selvbestemmelsesrettens Grund, en national Grænse paa Selvbestemmelsesrettens Grund, saa kom denne Enighed til Veje ikke mindst ved Venstres Bestræbelser. Det tror jeg, alle vil indrømme. Og naar vi senere sendte en Delegation til Paris, saa havde Venstre ogsaa sin store Andel i den Enighed, som opnaaedes i Paris. Og hvad gik denne Enighed ud paa? Den gik ud paa at faa Afstemningen i 1ste Zone samlet under eet, at faa Afstemningen i 2den Zone kommunevis og endelig at faa rømmet nogle Kilometer Syd for disse to Zoner, saaledes at Afstemningen kunde foregaa frit, at det kunde blive en fri Folkeafstemning. At vi kom ind paa denne Afstemning i Zoner, skyldes jo ikke den danske Rigsdag. Det skyldes Sønderjyderne. Det skyldes en Vedtagelse nede i Sønderjylland med Tilslutning fra alle dernede, og det var ganske naturligt, at vi heroppe sluttede os til det. Jeg har set Bebrejdelser fremsat om, at Bestemmelsen om Delingen i to Zoner var en uheldig Bestemmelse. Befolkningen i begge Zoner skulde have stemt under eet, de skulde have stemt saaledes, at ogsaa Flensborg kom med ind under 1ste Zone; hvis de havde stemt under eet, saa var vi kommet langt sydligere, saa havde vi maaske kunnet sætte Grænsepælene der, hvor Afstemningen i 1867, da Hans Krüger var paa Valg, havde anvist det. Men det er en Bebrejdelse, der ikke kan rettes mod den danske Rigsdag, og det er i Grunden en Bebrejdelse, der ikke kan rettes mod

nogen, thi vi har med Hensyn til dette Spørgsmaal været undergivet en Udvikling baade Syd for Kongeaen og Nord for Kongeaen. I hvert Fald kan der ikke rettes nogen Bebrejdelse mod os, thi her fulgte vi Sønderjyderne i deres Opfattelse.

Efter at Delegationen var kommet hjem fra Paris og vi med Glæde havde hørt, hvad den havde at bringe, viste det sig, at man i Udkastet til Fredstraktaten var gaaet videre og havde bestemt, at der skulde finde Afstemning Sted ogsaa i 3die Zone. Der blev den Gang af Ministeriet krævet, at vi skulde protestere imod den Bestemmelse. Det vilde Venstre for sit Vedkommende ikke. Thi at vi faar det danske Sønderjylland tilbage, sker jo ved Ententens Hjælp og ikke ved, at vi har udgydt Blod derfor denne Gang — vort Blod er udgydt langt, langt tidligere. Vi fandt, at naar der foreløbig bestemtes, at der skulde finde Afstemning Sted ogsaa i 3die Zone, kunde vi ikke give os til at protestere derimod. Men vi kunde vedkende os vore Ønsker, saaledes som vi tidligere havde udtalt dem, og det lykkedes Venstre at faa det sat igennem og saa nogenlunde, ikke helt, at samle Enighed derom, idet vi den 12. Maj 1919 gentog, hvad vi havde været enige om i Oktober 1918.

Da saa endelig Fredstraktaten forelaa for Tyskland med Krav om, at det skulde skrive under, saa viste det sig, at 3die Zone var slettet som Afstemningszone, men desværre ogsaa som Rønningszone. Dette stred jo direkte imod det, vi mente at have faaet Løfte om i Paris, idet der var lovet os et Rønningsbælte af nogle Kilometers Udstrækning Syd for Afstemningsomraadet. Men Ministeriet Zahle henvendte sig ikke til Fredskonferencen i Paris for at faa denne Bestemmelse ændret, og da vi saa fra Venstres Side rejste Spørgsmaalet her i Tinget, blev der sagt os, at Grunden til, at man ikke havde rejst det i Paris, var, at man aldeles ikke havde vidst noget derom. Udenrigsministeren undskyldte sig med, at mellem den 16. og den 28. Juni kunde der ganske vist godt være sket en Henvendelse i Paris, men da vidste han ingenting derom. Det fandt vi meget besynderligt. Da man i Dagene efter den 20. Juni kunde læse derom i Aviserne, fandt vi, at det var en besynderlig udenrigsministeriel Uvidenhed, der gav sig til Kende i dette Spørgsmaal. Vi fandt, at det var en for ligegyldig Maade at tage denne Sag paa, saa meget mere som man i Sønderjylland fra alle Sider